

LIPANAN
JOURNAL ARMENIEN
Directeur Responsable
ADJEMIAN
Պատասխանատու Տնօրէն
ԱճԷՍԵԱՆ

LIPANAN

Հասցէ: Red. Journal LIPANAN Place des Canons Beyrouth

ԵՐԵՎԱՆԻ
19
ՅՈՒՆ. 1926
ԲԱՅՆԳԻՆ ՏՐԿ: 4800:
Տեղական 250 125 Ս. Դ.
Սուրիա 300 150
Արսարան, 100 50
Ամերիկա 6 3 Տօլ.

Չհրատարակուած ձեռագիրները ետ չեն վերադարձուիր

ԱՆԿԱՍ ԶԱՅԱԹԵՐԹ Աշխատակիցները պատասխանատու են իրենց ստորագրութեան

Բ. ՏԱՐԻ ՔԻԻ 165 **ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ** **ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԵ. ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:**

“ԼԻՔԱՆԱՆ”-Ի ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՂԱԶԻՐԻ ԳՈՐԳԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ ԵՆ ՈՐԲԱՆՈՑԸ ՄԵՐ ՏՊԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ինչպէս աշխից առաջ տուած է, ինչ մեր ապագայութիւնները՝ Անթիլ-եանի որդիները մասին, այս թուէն ըս-կրեալ եւ կը շարունակենք զայն հե-տըզհետեւ ամերիկեան հաստատութիւն-ներու մէջ տուած այցելութիւններէն ետք:

Անցեալ Չորեքշաբթի թերթին Ար-տանային Պ. Աճէմեանի հետ կը մեկ-նինք Ղազիր, այցելելու համար գորգի գործարանը և որդիները, որոնք այն

կայանքին և սրահի մէջ կողմերը զե-տեղուած գորգի մեքենաներու տու-ակած՝ մեր որդիները կ'աշխատին անշնչաւ: Իսկնց մասներուն և ին-քին արտադրութիւնները հետզհետեւ օ-րէ օր կ'աճեց կամայ աւելցնելով, և այդ դժուարին եւ տքնալան աշխա-տանքի իրեն ազդեց զեզակերտ և նուրբ գորգեր արտադրելով: Կ'անց-նինք հետզհետեւ զանազան յարկաբե-նները, ամէն կողմ մեղուալան աշխա-

տարած ընդունի ծախար միջին հաշուով եղած է 11 սուրիական դէկ., եւ այդ բոլոր ծախսերէն ետք՝ իրենալ ինքնա-պաւ որդիները դա՛նձին մէջ ունին 500 տարւէն աւելի խնայողութիւն մը: Ինչ որ հետզհետեւ շատնալու վրայ է: Թիւեալ որդիները կատարեալապէս

համակրանք և տնօրէնին վստահութի-նը, ինչ որ շնորհաւորելի անարգալ մէ-կէ: Ղազիրի գորգի գործարանին ար-տադրութեան մասին զաղափար մը տա-լու համար, նորին Մը. Գէնսլէրէն կը խնդրենք օրակազմի քիչ մը տեղեկու-թիւններ տայ մեզ, և երեք տարուա-

Որդիներու կեանքէն տեսարան մը

վարպետներ դարձած են, և գործարան-նի ղլխաւոր աշխատաւորութիւններէն, և անոնք կը սորվեցնեն իրենց արհեստը մնացած երեք հարիւրի մօտ որդու-հիւներուն իրենց հետ միշտին աշխա-տելով:

Գորգի գործարանին՝ ղլխաւոր վարպետն է Պ. Յովհաննէս Թաշճեան որ կը վարէ ամբողջ գործարանը և կը գէշ բոլոր օրինակները, բոլոր թիւերը ներկելու և զանազան փոփոխութեան վերա-ծելու գործն ալ ստանձնած է Պ. Յ. Թաշճեանը, և իր աշխատաւորութեամբ ու վարպետութեամբ շահած է ամէնուն

հաշուեցոյցէն հետեւեալը կը քաղենք. 1923ի մէջ 50 կտոր գորգ արտադրած է 89 քառակուսի մէթր տարածութեամբ, 1924ին, 135 գորգ 408 քառակուսի մէթր տարածութեամբ և 1925 տար-ւոյն մէջ, 529 գորգ 1053 քառակուսի մէթր տարածութեամբ: Իսկ 1924 տար-ւան մէջ արտադրուած գորգերուն հան-գոյցի թիւը կը հասնի 50 միլիոն և 1925 տարուան մէջ 270 միլիոն հանգոյցի: Երեք տարուան ընթացքին արտադր-ւած գորգերէն Ամերիկա ղրկուած են 1923ին 5 հազ, 1924ին 11 հազ, 1925ին 43 հազ գորգ հոն ծախուելու համար: (Շար.) ԵՐ. ԳԵՆՍԼԵՐԸ

Որդիներու կեանքէն տեսարան մը

քան ուշադրութեան աստիճան դարձած են մասնաւորաբար ժողովուրդին կող-մէ, և մեծ հետաքրքրութիւն մը ար-թընցուցած ամէն խաւերու մէջ, հոն տարուող աշխատութեանց անթիւ:

Այս ամբողջը մեր աչքով տեսնե-լու հետաքրքրութեամբ, և ժողովուր-դը տեղեկ պահելու մտադրութեամբ ամբողջ օր մը կը զոհենք մեր պտոյ-աը կատարելու համար Ղազիրի ամե-րիկեան հաստատութիւններէն ներս:

Լիբանանի բարձունքին վրայ հաս-տատուած այդ փոքրիկ գիւղին մէջ, ամերիկեան հաստատութիւնները այ-սինքն գորգի գործարանը, աղկանց որ-բանոցը, կոյրերու որբանոցը բնագ-րաւ տեղ մը կը գրաւեն՝ իրենց բազ-մակողմանի առաւելութեամբ. ուրտեղ 430էն աւելի որդիներ նստիւնուած են մեղուալան աշխատութեան մը, արտադրելով զեղեցկազայն գորգեր, ո-րոնք կրնան դարձը կտուցի ամենա-փայլամ հարուստ տուններուն և պա-լատներուն:

Հետաքրքրեալանք այնտեղ է որ այս գործը, որուն հիմը դրուած է 1923 չկիզղները և 150—200 տուարի պիտ-ճէով մը և քանի մը աշխատաւորու-հիւներով, այսօր երեք տարուան կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ հասած է նա-խանձելի զիրքի մը և իր պիւտճէն իր կազմաներով միասին հետզհետեւ բար-ձրացած է 20 000 տուարի բաւական մեծ գումարի մը, որ արամադրուած է Մերձաւոր Արեւելիի նպատակաւոր իր-կով, ուրտեղ կը գործեն 4—500 հոգի, ինչ որ բաւական նկատաւելի պաշա-գայ մըն է:

Ղազիրի ամերիկեան հաստատու-թեանց յարգելի տնօրէնը՝ Մ. Գէնսլէր, թիրախը ընդունելութիւնէ մը ետք, ա-մենայն յօտարութեամբ կ'ընդունի մեզ պարտնել թէ որդիները և թէ գոր-ծարանը և առաջին անթիւ կը սկսինք գորգի գործարանէն, կը ժամանք աշխա-տանցներէն ներս, ուր պատեմու եր-

տանքն է որ կը տիրապետէ. ամէն կողմ հայ որդուհիւն բարձր երգն է օր լսելի կրլալ, որոնք աշխատելով հան-դերձ հայերէն երգ մը կը մըծան ի-րենց քթին տակէն, զուարթ ապու-րութիւն մը թողնով այցելուին վրայ: Կ'անցնինք շարունակաբար յարկաբե-մինք յարկաբեմին ու շէնքէ շէնք. ա-մէն տեղ գորգի շինութեան յատկաց-ւած է և ամէն տեղ մեր որդիները կ'աշխատին իրենց յանձնուած գորգին վրայ հակած: Կը մտնենք բարձր սեն-եակ մը եւս ուր 5—6 որդուհիւնք զը-ծագրութեամբ կը զարդն, որոնք կը պատրաստեն նախապէս՝ շինութեան գոր-գին զուեւաւոր օրինակները, ուրկէ ետք գործաւորութիւններ անոր վրայ նա, յելով կը շինեն ապագայուած գորգերը:

Գորգի գործարանին համար յառ-կացուած են երեք խոշոր շէնքեր. ու-րոնք միեւնոյն ժամանակ երկարկանի են, եւ որոնք մէջ զետեղուած են 130 մօտ Տեղեկանքներ, աշխատ որ ամէն մէկ գորգի վրայ կ'աշխատին միջին հաշուով 3—4 որդուհիւնք, որով որբա-նոցին բոլոր որդուհիւնքը գրեթէ տ-ոանց քայքայութեան կը գործեն, եւ հետզհետեւ կը սորվին գորգագործու-թեան արհեստը:

Վերայիշելու որդուհիւնքուն մէջ կա տարեկան ինքնապաւ դարձած են մօտ 165 որդուհիւնք եւ իրենց ապ-րուստը հանելէ ետք, իրենց հագուստի կօշիկի եւսայն ծախսերն ալ կ'ապահո-վեն, և իրենց բնակութեան յատկաց-ւած շէնքի վարձքն ալ կը վճարեն, մի-ևնոյն ժամանակ զրաւակաւ պաշտիկ խնայողութիւն մըն ալ ընելով: Շօշա-փելի հայր մը ներկայացնելու համար կը խնդրենք տնօրէնին օրակազմի մեզ քիչ մը տեղեկութիւններ հաղորդէ՝ ինչ որ Մ. Գ. Գ. Սլէր օրինաւոր կը զոհեն, և մենք կը տեղեկանանք թէ, վերայիշեալ 165 ինքնապաւ դարձած որդուհիւնքը 1925 տարուան Հալա. ամսոյն մէջ շա-հած են 759 տուար, նոյնմ. 853 տու-ար և Դեկտ. 814 տուար, իրենց ա-

ՀԱՅ ՅԱՔԻՆԻ ԹԱՀՐԱ ՊԵՅ

ԻՃԱՆԱԿԱՆ ՄԵԾԱՐԱՆՔՆԵՐ ԱՄԵՆ ԿՈՂՍ

ՉՈՐՍ ՎԵՀԱՊԵՏՆԵՐ ԶԻՆՔԸ ԿԸՆԴՈՒՆԻՆ

ՕՐԵԱԿԻ ՄԻՋԱԿԵՊ ՄԸ, ՈՒՐ ԹԱՀՐԱ ՊԵՅ ՅՈՅՑ ԿՈՅՑԱՅ ԱՐԵՒԵԼԻՑԻՒ ԿԱՔՄԸ

«ՀՊԱՐՏ ԵՄ ՈՐ ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ ԱՅՍՊԵՒԻ ԶԱԿԱ ՄԸ ՈՒՆԵՑԱՄ Է»
ԿԸՍԷ ԲԱՐԻՋԻ ԹՐԲԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Բարիդ այն բոլի է ուրկէ լալոգու-թեամբ անցնող օեւ արժէք կը ստա-նայ միջազգային կարեւորութիւն ու յարգ: Բարիդ մէջ շինուած համալը միջազգային, համաշխարհային է: Բա-րիդի նուիրադորձած աշխարհի ի խա-նգարուի:

Այս է պատճառը որ Հայ Յաքի-րին պաշտօնական համալը շինուեցաւ Բարիդի մէջ, իրաւ է թէ Յունաստան ու Թաւրիտ զինքը տեսած ու համա-ւած էին, բայց Բարիդ պատկեց զա-նոնք եւ Թաւրիտ պէ՛տ դարձաւ միջա-զգային հետաքրքրութիւն առթող դէմք մը:

Բարիդի թրք. դեսպանը քանիցս ուղած էր ներկայ գտնուիլ այս փորձե-րուն, բայց իրեն համար անկարելի ե-ղած էր տեղ մը ձեռք բերել: Այս մի-ջոցին պատահութիւնը կ'ունենայ աե-ւակցելու Թաւրիտ պէ՛տի հետ, որուն Թաւրիտի ըլլալը հասկնալով տեղի՛ւն կը հետաքրքրուի:

— Բայց գիտէ՞ք որ ինքի համար ան-կարելի եղաւ ձեռք բերել, կ'ըսէ դես-պանը:

— Ինչո՞ւ:

— Որովհետեւ տեղ չեմ գտներ:

— Ուրեմն վաղը գիշեր հաճեցէ՞ք գալ, իմ հիւրս էք:

Յրանայի մէջ իր յաջողութեան վրայ զազափար մը տալու համար ը-սենք թէ Շալի Էլիզաբէթի մեծ թատրոնը 15 օրուան պայման կնքեց Թաւրիտ պէ-տի մէջ ներկայացման համար վճարե-լով 15 հազար ֆրանք: Տեղերը օրեր առաջ վարձուած էին և ամէն գիշեր վերադարձողներ կ'ըլլային: Հասարա-կութիւնը անսովոր հետաքրքրութեամբ կը վազեր այս փորձերուն և ապշած կը մեկնէր:

Յալոգը օր Թաւրիտ պէ՛տ թատրո-նին տիրոջը կ'ըսէ թէ հիւր պիտի ու-նենայ, օթեակ մը կ'առնէ: Տնօրէնը ներողութիւն կը խնդրէ որ անկարելի է, որովհետեւ բոլորն ալ վարձուած են նոյն իսկ տնօրէնութեանը:

Ներկայացումը կը մօտենայ: Թա-ւրիտ ինքն է՝ դեսպանը կուգայ բայց օթեակ չկայ: Թաւրիտ պէ՛տ թաւր օր թրք. դեսպանը վերադառնայ և կը խնդրէ որ սպասէ: Որոշեալ ժամանա-

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱՆԻ ԽՈՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԴԱՐՈՒՄԻ ԵՎ ԶԱՐԳԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՁ

Երբ կ'անցնի, վարագույրը չի բացուիր։ Տնօրենը կ'անձապարէ Թաքիրին քով որ անալալ կը պատահարէ։

— Ես երբ ունիմ, մինչև որ հիւրիս համար օթեակ մը չտաք։ Բեմ չեմ ելլեր։

— Բայց ինչպէս, անկարելի է. անդ չկայ։

— Ուրեմն անկարելի է նաև իմ բեմ ելլելու։

Տնօրենը այս վճարականութեան առջև տեղի կուտայ և կ'երթայ ով գիտէ ինչ գործողութեամբ պարպել կուտայ օթեակ մը, որ կուգայ բազմիկ թրք. դեսպանը և ներկայացուցիչները... Դեսպանը մեծ ոգեւորութեամբ և խանդավառութեամբ կը հետեւի փորձերուն, և յետոյ անձամբ կը շնորհաւորէ և կը յայտարարէ թէ «Հր. պարս եմ որ մեր հայրենիքը պայտիսը զաւակ մը ունեցած ե»։

Երբ խօսքին կարգը կուգայ օթեակի միջադէպին, զեպանը կ'աւելցնէ — Հարկ չկար որ այդպիսի ներքու թիւն կրէիք։

— Ոչ, կը պատահանէ թահրապէս ես ցոյց տալ ուղեցի առեւելեան հիւրասիրութեան հետ Արեւելոցի կամքը։ Դեսպանին այս միջադէպին վրայ է որ թահրապէսի մասին նախապէս վերապահ թուրք մտնուր կը փոխադրուի ու համակրական հրատարակու. թիւններ ընել։

Շանգ Էլիզէն յետոյ Էթուր Գառլուն է որ Թաքիրին հետ պայմանաւորուեցաւ 15 օրուան համար մէկ ներկայացուցիչ 12 հազար ֆրանքի և հասոյթին վրայ 100ին 10ով։ Այս ներկայացուցիչներն ալ յաջող անցան և հակառակ խնդրանքներու թահրապէս չոր ներկայացուցիչներու չհաւանեցաւ։

Թաքիրը իր համբաւին հետ բախտը ալ չիւնեցէր։ Իր սեփական օթոս մօպիլին ունէր և իր տունը ժամադրաւոր վայրը եղած էր նշանաւոր բարիքեան ղեմքերու։ Երկու անգամ ներկայացած է վարչապետ Մ. Բինլիկին որ ներկայ եղած է անոր փոխարէն։ Թահրապէսի գիտական ու մտաւորական աշխարհը մեծ հետաքրքրութեամբ մտնեցած է Թաքիրի գործին և մասնագիտական ժողովներու և ակումբներու մէջ օրակարգի անցած է այս փորձերուն վերլուծման հարցը։

Թահրապէս ընդմիջարար հրաւիրուեցաւ Տօփի, Պարիսի և Լիւն։

Տօփի, մեծահարուստներու ամրան կայանք, ամենափայլուն ընդունելութիւն մը եղաւ իրեն։ Իր արամազտութեան տակ զրուած էր հոն վրիլա մը ինչպէս ապա Պարիսի, որոնք արիւնջեան օճով զարգարուած էին։ Տօփի և Պարիսի մէջ միլիոնատէրներու աշխարհին ծանօթացաւ և արթնցուց մեծ զարմանք ու հիացում։ Տօփի մէջ, ի նպաստ Մարքի պատերազմէն վերադարձողներուն տուաւ ներկայացուցիչ մը։ Երբ զայն 75 հազար ֆրանքի գումար մը։ Թահրապէս այդ տոթիւ կազմակերպիչ մալինին շնորհակալութեան յայտարարութեանց ի պատասխան չվարանեցաւ ըսելու։

— Կը խնդրեմ որ ինչէք թէ այս նուէրը ընողը Հայ մըն է։

Իսկ Պարիսի եղած աստիճան Սպանիայի թաղուհին որ աստիճանադրուածին մօտ կը գտնուէր, կը հրաւիրէր զայն իր մօտ։ Թահրապէս կ'ընդունէր հրաւերը և կ'օրէնքէր Բայց օրով հետեւ ներկայացուցիչներու փորձին առաջին կը պահանջէր որ ժամ մը թաղուած մնայ, ասով իր թաղուելին հետ ժամագործութիւն կը խանգարուէր։ Բայց օրէնքի կասկածի տեղի չթողուց կը հաւանի ու ժամ մը յետոյ զերեզմանէն ելլելով կ'անձապարէ ժամագործութեան։

Սահմանադրութիւն վրայ իրեն կը սպասէր արքունի գործառնութիւն ջոկատ մը որ թափօնելով կ'առաջնորդէն Հայ Թաքիրը Սպանիայի թաղուելին մօտ, որ օթեակէն էր ժամը մը։ Թահրապէս թաղուելին

քով կը մնայ երեք ժամ և միասին կը ճաշէ։ Սպանիայի վեհապետներին կը հետաքրքրուի Թաքիրին զրուածութեամբը ու հարցումներ կ'ընէ հոգեկան ու բարոյականական խնդիրներու մասին։

Թահրապէս յաջողութեամբ թիւն մը չէր որ ունեցաւ Բարիքի մէջ։ Մտնուր աննախընթաց կը գտնէ այս հետաքրքրութիւնը։ Իր մօտին զրուած թեթեւութեամբ զեք բաւական ասուար է։ Ամէն օր այնքան նամակ կ'ստանար, որոնց մէջ մասը բանալու ժամանակ իսկ չէր ունենար, մինչ մէկ մասը բացւելով իսկ անպատասխան կը մնար։ Իր յարկաբանին ծանօթ ղեմքերու ժամագործակարը եղած էր։ Իր դարկիւն մէջ սպասել հարկ էր ժամերով որ կարգը գար և Թաքիրը ընդունէր Բարիքի բեմին նշանաւոր աստղերէն Սէթի Սօրէլ Միլիթինէթ և այլն միշտ իր մօտն էին։ Օտար ու Թահրապէսի լրագրողներ տեսակցութիւններ կը խնդրէին։ Մեծ թերթեր, յօդուածներ կ'ուղէին։ «Բերթի Փոլսուր» ֆաբրիկայի վրայ Թահրապէսին յօդուածաշարք մը օտարաւ կարեւոր դուրսարի մը փախարէն։

Իր հետաքրքրական նօթքնք որ, իր յաջողութեան վրայ Բարիքի գաղափարն բեմերուն վրայ, արդէ Թաքիրներ ալ երեցան, բայց ոչ ոք թաղուելու քաջութիւնը կ'ունենար։ Վիեննա և Պերլին գտած է Գաբրի մը և ինքզինքին Թահրապէս անունը կուտայ, և շատեր կը կարծեն թէ իսկական Թահրապէս, Դեղալուծած մը ուժի դեղ մը հրապարակ հանեց Էլիֆիսի Թաքիր անունով։ Միւրիք հօլքու և զբօսական բեմերու վրայ յետոյ իր մեքենայութեամբ, նմանութիւններ կատարէին։

Ասիկի զատ Բարիքի կուս կ'իյնէր թաղուել կը պատրաստուի ներկայացուցիչ Թաքիրի կեանքէ քաջութեամբ թաղուարաւոր մը որուն անունը պիտի ըլլայ «Մարգը որ յաղթեց զադմիթին»։

Հիմա, վերջ տուած է իր Թահրապէսի ներկայացուցիչներուն և ժողովներուն կը միկնի Լոնտոն ուր պիտի ներկայանայ թաղուելին ու թաղուելին, որ ինչպէս կը ինչուի Բալթիքի մէջ զինքը աստիճան և հրաւիրած էին Անգլիա։ Լոնտոն գտնուած պահուն հաւանաբար հիւրը պիտի ըլլայ Նախագահ Հայ Ֆիշանսի և եկեղեցաւէն Պ. Գալուստ Կիւլպիշեանին։

Անգլիայէ գարձին է որ Թահրապէս պիտի գաղի Ամերիկայէն եղած հրաւերներու խնդրով։

Եղբորդ կը խօսիմ հայերէն բանաստեղծութեան մասին։

«ՆՈՐ ԼՈՒՐ» S.

(*) Բարիքանայ ծագող լուսակալի Պ. Յակոբ Սեմերեան (Ֆեպիս) Թաքիրին լուսակալներուն մէկ շարքը հրապարակ հանեց որ մեծ յաջողութիւն ունեցաւ։ Այս աստեղակ մը լուսանկարներ կարելի է ունենալ 5 Ֆրանկով. Հասցէ Photo-Phébus 1 Bld. Poissonnière, Paris.

ՄԱՅ ՄԸ

Յայտնի հայաւէր Աբրա Տըլաբի մեծաւ Բարիքի մէջ, յաղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ անցեալ Հինգշաբթի օր. բազմաթիւ հայ պաշտօնական անձնավորութիւններ ալ ներկայ էին։ Աբրա Տըլաբի համոզուած հայաւէր մըն էր և իր կարծիքները յազմափոխ չէին շատերու նման. այդ իսկ պատճառով որ մինչև վերջ գէժ կ'արտայայտուէր թրքական քաղաքականութեան, կը խօսէր կը գրէր այդ ուղղութեամբ, միշտ ի խնդիր հայ ժողովուրդի ազատագրութեան։

Երբ գտնուի իր մաքուր յիշատակին։

«ՀԱՅ ՍՈՐՏ»

Արաք խլամները ձեռնարկեցին — Արաք խլամները իրենց կուսակցութիւններու օրհնակներով ձեռնարկեցին թիւն յայտարարեցին և ոչ պաշտօնապէս թեղարեցին քրիստոնէայ արաքները որպէս զի իրենց միանաւ Գրիգորի անունը, նկատելով որ այդպիսի միջոցով անախորժ պիտի թափ Գաղափար կատարութեան, և երկրի պահանջներն անհաշտ մերժեցին այդ անպաշտ թեղարեանքը, և ձեռնարկեցին ընտրութեանց քաղաքականներ։

Ինչու արաք խլամները ձեռնարկեցին — Արաք խլամները և կամ զեղաւորները կ'ըսեն. Ինչու համար է Նախագահութեան ժողովը, երբ նրա ղեկավարութեամբ Բարձր Գործադիրութեան բովէն անցնելով անոր հաստատութիւն կամ մերժումի և կամ յետաձգման հրահաններէն կ'անցնէ։ Մինչ 'կը պահանջեն որ Երեւանի ժողովը որոշուի ներքէ զեմ օրէնքները անձնական լի ըլլան, և նա լիազօրութիւն ունենայ պաշտօնեաները հրաւիրելու և պաշտօնեանք ընելու, և այլն։

Բարձր Գործադիրութեան դիրքը. — Ծրանսական իշխանութիւնը նկատելով արաք խլամներու ձեռնարկութիւնը և վերոյիշեալ պահանջները — պաշտօնական կամ անպաշտօն — և մտադրութեամբ Սաբիթի սա ոչ խաղաղ մի չըլլան, որոնք բոլոր կրնան ունենալ և տեղի տալ ընդհ. խաղաղութեան վրդովման. ապահովութեան ներքեւ ասանկ օրոշեց իշխանութեանը, և ասա այդ գործի ձեռնարկեց ձեռնարկելու անանք մը կարգ մը անձեր որոնք կրնան ձեռք ձգել։

Արաք խլամներուն յուզումը եւ ընթացքը. — Զերբալայեաններուն աղաքանները իրենց կուսակցութեանց անդամները, Սաբիթի լուսակցութեան եւ աշակերտներէն շատեր, 3,000 անձի մօտ մարտի մը անցին կը յարձակի կառավարութեան շէնքին վրայ, և կ'ստիպեն կուսակցութեանը բանադրուելու։

Ներքէ ազատ թողու. բանապահին վերայ կը յարձակին, գաղափարներով և քարերով. կուսակցին օթին ապակիները կը կոտորուին. կուսակցութեան կիր կտորներէն կը վերաւորուի, ապա Ծրանսական ուժի օգնութեան կը դիմուի։

Ծրանսական զինուորական ուժը, Երկու զրաւապատ ինքնաշարժ զինեալ և հարկերներով ձեռնարկեց իսկոյն կը հասնին կառավարութեան շէնքէն, նախ կ'առնեն ժողովարարը որ ցրուի, բայց երբ կը տեսնեն որ մօլէ խաղաղ միջոց անգուտ կը դառնայ, ամբողջ ի կարգ հրաւիրել. գաղափարներով և քարերով յարձակու մնալը կը շարունակուին, ձեռնարկեցին կ'սկսին հրացանաձգութեան և սօրերով հարուածելու ընդդիմադիրները։ Սաբիթի իսկոյն կը ցրուի, և քաղաքը կը խաղաղի. 16 մեռաւ և ասանկաներով վերադարձ, բանապահները աղաքանու և կուսակցին ինքնաշարժի վրայ յարձակուցին ըստ կողմէն։

Երկու օրէ ի վեր շահանքերը դոցեն, աստիճանը կայուն, և բանապահի հաշիւները բերք փոխադրուած են. ձեռնարկութիւնները կը շարունակուին։ Ծրանսական ուժը ամէն կանխամիջոց գործողութեան է հայկական լէմբիւրը պաշտպանելու, քաղաքը խաղաղ պատահու համար։ Եւ մենք փայտայտ ենք որ ինչ որ պիտի լինէր եղաւ։

Տեղւոյն զեկավար գաղափարը որ օրեւէ կալուածաւորներ են եւ առեւտրականներ չեն փափաքի որ Դամասկոսի կազմութեան ենթարկուի իրենց ֆառաւն ու կալուածները։

Հայերը այս երկրին մէջ աստուծոյ հիւրեր ըլլալով, չեղան են, խաղաղութիւն և կը փափաքեն որ իրենց այս դիրքը զանապառ, Արաք եւ Ծրանսական իշխանութիւններու կողմէ։

ՈՒՐՈՒՄԻՆ ՄԸ

Հալէպ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

ՅՈՒՐՏԸ ԱՄԲՈՂՁ ԵՐՈՊԱՅԻ ՄԵՋ

ԲԱՐԻՉ 14 Յուն. — Յարա կը տիրէ ամբողջ Եւրոպայի, մասնաւորաբար Ծրանսայի և Իտալիոյ մէջ, Համար մէջ ձիւն կուգայ, ինչպէս նաև Զլօթիսի եւ Նաբիլի մէջ։

ԳԵՐՄԱՆ ՆՈՐ ԴԱՆԼԻՃԻՆ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԵՐԼԻՆ 14 Յուն. — Մ. Լիւթեր ընդունեց կազմել դահլիճը, և անսակցեալ միջին կուսակցութեան տեղերուն հետ, տնտեսական, կուսակցական թերթերը կ'ըսեն թէ՛ կուսակցութիւնը չպիտի դիմադրէ Լիւթերի դահլիճին, բայց միայն չունի մասնակցելու նոյն կուսակցութեան։

ՄՐ ՍԷՎԼ ՆԱԽԱԳԱՀ ՎԵՐԵՏՐՈՒՄԸ

ԲԱՐԻՉ 15 Յուն. — Մր. Սելվ ձեռնարկական ժողովի նախագահ վերջնաւորուեցաւ։

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ԴԱԼԻՃԸ ՀՐԱԺԱՐԱՄ

ՎԻԵՆՆԱ 15 Յուն. — Ժընէվի Ժրագիրը գլուխահանել ետք, դահլիճը իր հրաժարականը ներկայացուց։

ՊԵՆՆԱԿԱՆ ՄԵՋ ՆԱԽԱԳԱՀԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

ՊԵՆՆԱԿԱՆ 15 Յուն. — Թերթերուն համաձայն, պաշտպանութեան նախարարը իր հրաժարականը ներկայացուց։

ՔՐԱՆՍԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՐԻՉ 15 Յուն. — Պրետիկի Դեկտեմբերի հասոյթը կը հասի 3752 միլիոնի որուն 3620ը կը կազմէ ընտան հասոյթները, որով 891 միլիոնի տարբերութիւն մը կայ նոյն ժամանակամիջոցին 1924 տարուան մէջ. 1925 տարուան մէջ հասոյթի անուր բախտաւորութեամբ 1924ին 2 միլիոն 523 միլիոնի կը հասնի։

ՄՐ. ՀԵՐԻՈՅԻ ՄԵՋ ՀԱՌԸ

ԲԱՐԻՉ 14 Յուն. — Երեւանի իշխանական ժողովի նախագահութիւնը ներկայացնելով Մ. Հերիոյ ջառագողեց հանրապետական երեսփոխանական կառավարութեան ազդեցութիւնը, որուն օրէնքական մարմինը պատիւը ունի արձանագրելու Լոքսմոնի համաձայնութիւնը։ Ան հաստատեց միևնոյն ժամանակ ներքին այն ծանր նախագահութիւնները որոնք անհրաժեշտ էին և որ մեր երկրը ստիպուած էր ինքզինքը պաշտպանել այն ըմբոստութիւններուն առկա։

Ան յայտնեց այն հաւանութիւնը որով Ծրանսա պիտի լուծէ պաշտպանութեան ինքնիշխանը, և յետոյ պահանջեց բոլոր երեսփոխաններէն օրպէսզի դադարէն ետք այս չըլլան բռնան կատարեալ կորովով Ծրանսայի ճակատագրին առթիւ, և շարունակեն իրենց գործը այնպիսի զգացումով մը որ կրնայ գէժ կենայ բոլոր փրճաբանութեանց, և բոլոր անհամաձայնութեանց վարդապետութեան, քանի որ հասարակապ կամքը այդ կողմէ այսինքն այսպէսով ծառայել լաւագոյն կերպով երկրի շահերուն։

Holeproof Hosiery

Փ ՆՏՈՒՆ ԲՑԷՔ ԱՄԷՆ ՏԵՂ
 Հ Չ Օ Ղ Փ Ս Ռ Ֆ
 ԿԵԱՐԱՅԱՊԻՆ. ԶԼԵՆԻՍԻՍԻ ԿԳ ՍԿՈՒՇՈՒՄԻ ԿԳ ՋԵՐՈՒՄԻ ԸՆԴՈՒՄԻ
 ԿԵ ԾԱԽՈՒՄԻ ԱՄԷՆ ՎԱՃԱՄԱՏԱՆԵՐՈՒՄԻ ԱԷԶ, ԳԵՂԵՆ ՏՈՒՓԵՐՈՒՄԻ ԱԷԶ:
 ԱՐԵՎԵԼՔԻ ԿԳ ՄԱՍՈՒՄԻ ԵՎ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄԻ ԳԻԶ
 ՊՐԵՍԻՆՔ ԶԵՄԵՐ ԿԳ ԸՆԴ.
 ԿԵԱՐԱՅԱՊԻՆ.

ԿԱՆԱՆՁ ՕՂԵՐՈՎ ԱՂԶԻԿԸ

(ՎԵՊ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԵ)

ԳՐԵՑ՝ ՀԱՅՐ-ԱՐՇԱԿ

Է. ՄԱՍ

ԹՎՓԵՆՈՒՆԸ ԲՅԱԿԱՐ

Ժամեր շին մօտ երբ ոչ ոք մնա-
ցած էր Ա. Ֆոստի որակներուն մէջ, Է-
րիտասարդներն ալ կը պատրաստուէին
մեկնել Սիրիոյ իրենց ընկերան լու-
սօտութեամբ անելու ետք. ու քանի մը
վայրկեան ետք, մտերմ մէջէն կարծ-
մը ահագար կը սուրբ դէպք Ռաս
Պէյրուսի կողմը, իր հետ տանելով եր-
կու ընկերները և իրենց նոր սիրուհին
Սիրունը.....

Սիրուն Ա. Ֆոստի մէջ մտնելէն ետք
սկսած էր զեղի կեանք մը վարել, և
ամենամեծ գեղեցիկ մէկ դառնալ,
հեզգիտեմէն ծանօթանալով նորանոր հա-
րօտ բարեկամներու, որոնք զինքը
կատարողէն հեզգիտեմէն բարոյական
անկման և աշխատութիւն. ինչպէս զը
նախընթաց ամէն տեսակ հանգիստներու,

զինքնուրոյն թեւեւ միեւնոյն ատեն
բաւական դրամ չափելով, այն ատեն
միջոցներով, որոնք միջոցներն են լու-
սօտութեամբ անելու կրնարու եւ
զեղեցիկութիւններու:

Մենք Սիրունը ձգելով իր դա-
ղուցներուն մէջ անցնելու Շաւար-
շին որ բաւական ժամանակէ ի վեր
մոռցած էինք. Շաւարշ իր կողմէն
փոխելէն եւ հաւել մը մէջ ապաստա-
նելէն ետք, որ կ'ազդուէր դէպք Սի-
րիոյ կրկնական ծով. Շաւարշի փախուստը
այնպիսի ժամանակ մը տեղի կ'ունե-
նար երբ ապակիին Սիրուն Պէյրուս կը
գտնուէր, և զորքէն պատրաստութեան
մէջ էր մեկնելու Պէյրուս. Շաւարշի
հօջ մահէն ետք, իրեն կատարած
պատճառը ձեռք ձգելէ վերջը:

Շաւարշը ազատուի նաեւ ազդէն
քանի մը օրէքէ ի վեր իր ճամբորդու-
թիւնը կը շարունակէր. և քանի մը
նախաձեռնութիւններ հանդիպելէ ետք,
Պէյրուսի առջեւ խառնախառն էր հա-
ճադորդները հանելու համար:

Շաւարշ որ քանի մը օրուան հան-
գ. ստէ մը ետք, ինքզինքը վերադառնա-
նէր. որոշած էր դաժաճելու, այս քա-
ղաքին մէջ իր գլխուն ճարը նայելու
համար, եւ հեզգիտեմէն ելնող ճամ-
քորդներու կարգին Շաւարշն ալ նախա-
տնիկութեամբ յառաջ կ'իյն հաղաւթ մը հա-
զուտ ու գլխաւի մը դրամ գլխին՝ ցա-
մաք ելած էր: Ուշագիտ աչքերով դի-
տելով Պէյրուսի նախաձեռնութեամբ խրո-
նրաճ ժողովուրդը, որոնք ամէն առ-
թիւ սովորութիւն ունին կարծես հա-
ւաքուելու քաղաքին վրայ: Ոչ ոք
ձեռք էր իրեն, և մենակութիւն մը
կը զգար այդ պահուն եւ կ'ազդէր մե-
կը անհնաւ զինքը միջոցներով և ի-
րեն այդ խեղճ վիճակին մէջ նիւթա-
պէս ալ օգնելու համար. բայց ի դու-
ր կ'իյնաւ որ այդպիսի մէկը խոնարհ
բաղձութեան մէջ՝ և յուսահատ ձեռ-
քերը գլխուն դրած սկսած էր քաղա-
քին ճամբան ձեռք առնել, նա առաջ,
նրանք միայն իրեն նուիրած հին ծիս-
մունքը ծիսելով հանդերձ: Շաւարշ այն-
քան խեղճ ու կրակ վիճակ մը ունէր

այդ դրութեան մէջ որ առաջին հան-
գիստը խառնաշաղկապ մը պիտի կար-
ծէր, իր երկարած մաքրութեան և ծո-
քին և պատրաստութեան հազուադէպ
Շաւարշ միջոց իջնելու անօթի և
անօգուտ թափառումէ մը ետք, յոգ-
նած և կատարելապէս յուսահատ վի-
ճակի մը մէջ ինկած պահուն էր քա-
ղաքին մօտեց մեծ չեղքի մը առջեւ,
նման շաւ մը պեղածութեամբ անխաղա-
նքուն, որոնց անտեղեկ հանգստաւայ-
րըն է այդ տեղը:

Սեւամորթները նշմարելով իրենց
նոր հիւրը, հետաքրքրուած էին իրմով
և արարեքն խօսքէր մը կ'ուղղէին
Շաւարշին, բայց ան բան մը չէր հաս-
կընար, ալ կը բաւականանար նշմա-
նքով հազնաւ: Եզրագծայինները, ի-
րենց այդ խեղճութեան և աղքատու-
թեան, մէջ հազիւ թէ չոր հացի մը փո-
խարէն կ'աշխատէին, խղճալով էին Շա-
ւարշին վրայ, և իրենց մէջ որոշած է-
ին յալոյթ օրն իսկ միասին դարձի տա-
նել, որուն Շաւարշ ալ իր համաձայն-
ութիւնը յայտնած էր, և յալոյթ առա-
ւօտուն՝ բեռնատար շաքարաւի մը ա-
ծուց փոխադրելու գործով զբաղած է-
ին, Շաւարշը մասամբ զօն էր, քանի
որ իր ընկերները այնքան բարի դան-
ւած էին իրենց գործին մասնակցի ը-
նելով զինքը:

ՀՈԳԵՐՈՒԺԱԿԱՆ

Ի

ԵԼԵԲՏՐԱ-ՃԱՌԱԳՍՅԹԱՐՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՅՐԱՐՈՒԺԱԿԱՆ

ՏՕԲԹ, ՄԻՋՐԱՆ Կ. ԲԵԺԵՆԱՆԻ

Առաջին մրցանակ եւ պատկառ Փարիզի հոգեբուական վարժարանէն
եւ վկայեալ բարձագոյն հիւանդանոցներէն,
Նախկին Բժշկապետ Մեքսիկի Ֆրանս. Զին. Բաղ. եւ վեներական Հիւանդանոցներուն
Պատու Մեքսիկի Ֆրանսիայի Առողջապահական Նախարարութենէն
Անդամ Փարիզի Հոգեբուական, Ելեբսակաբուական, Վեներական
եւ Հոգեբանական գիտութիւններու Միջազգային Քննչական Կոմիտէի:

Արեւելքի սոյն առաջին և միակ հոգեբուականը ունի դարձանագիտական
զօրաւոր մէթոդներ (ընտանական, մաքսիմալ, թեւաբանական, փոփոխական), ո-
րոնց գործադրութեամբ անբուժելի նկատուած շաք մը ներքին հիւանդութիւն-
ներ, շղային ցաւեր և նոսրանք, որոնք անսովոր և արագ արօրիւններ, բարոյա-
կան ախտեր և նկարագրի թեւաբանական մեծ յաջողութեամբ կը դարձանագիտին:
Սոյն մէթոդներու կատարելագործման համար, Տօբթ. Միջրան Բէշիշեան երկու
առնականներու դասընթացներու հետեւեցեալ Եւրոպայի մէջ, մասնաւորաբար
Բարիզ և Պարիս:

Նկատելով որ հոգեբանութեան կողմէն կայ տարիչ զօրաւոր ուժ մը և ա, առ-
ջի ելեբսակաբուականութիւնը, որ դասական դարձանագիտութիւնը կատարելապէս
յեղադրած է, Տօբթ. Միջրան Բէշիշեան Պարիզի Վերսո հիւանդանոցին մէջ, մե-
ծանուն Փրօֆ. Նալէլըշիթի քով: Միջրանի մէջ, ինչպէս նաեւ Բարիզ, Քիւրիի
Բարոյաբուական հաստատութեան մէջ, Փրօֆ. Պէշիշի և Լըմու Լոպարի քով
առնականութեան ելեբսակաբուականութիւնը իր անսակուն և գործնական բազմազան հիւ-
անդանոցներէն մէջ ու օժանդակ իր հաստատութիւնը Եւրոպայի մեծ քննիչներու նման գի-
տութեան էն զօրաւոր և կատարելագործեալ մեթոդներով:

Ելեբսակաբանութեամբ կը դարձանագիտին որոնք, թոքերու, ստամոքսի, աղիք-
ներու հիւանդութիւններ, շղային ցաւեր, հիւնք և բիւրաքիւլ, ծննդաբանական
գործարաններու հիւն և նոր բորբոքումներ, անբուժելի նկատուած հիւն ջերմութիւն
զաւթիւն ու անկարողութիւնը, արգանդային հիւանդութիւններ, քաղցկեւ, ուսկ-
րաթնակութիւն և ոսկրային հիւանդութիւն, երկար ամիսներ ի վեր չի գոցուած վեր-
ջի և փրփրիւնը, ամէն տեսակ լիւփիւս, մորթի զանազան ջրանիւր հիւանդու-
թիւններ, չալէպի ասորիւր, դէմքի բիւնք, մաշկ հիւանդութիւններ և այլն:

Ելեբսակաբանութիւնը կ'ապաստուի նաեւ ապարակով մանուկներու ոսկրա-
յին և մկանային դարգացումը: Թոքային դէմ կը գործածուի որպէս զգուցում
ցիլ եւ բաւիշ, անշուշտ հասարակ անտանգ այս մէթոդները Եւրոպայի մեծ հիւան-
դանոցներու և քննիչներու մէջ հրաշալի արդիւնքներ կ'առան: Գլխաւորութեան
զօրութիւնը, զոր ֆրանսական Բէշիշի, Ալիաշիմեան ընդունեց որպէս լաւագոյն մի-
ջոցներէն միայն թոքային դարձանագիտութեան, Արեւելքի մէջ, առաջին անգամ սոյն հաս-
տատութեան մէջ սկսած է գործադրուիլ:

Տօբթ. Միջրան Բէշիշեան սոյն նաեւ քննիչական և միջոցաւորնա-
կան աշխատանք մը ուր կ'ըլլան մէջի, խաւի, արեան, թարախի և վեներական
հիւանդ. համար Իւլրա Միքսոնի քննչականութիւններ Սոս Լապորաբուար յառաւի
է միայն իր անհատական հիւանդանոցներ և յանձնուած վարձ և վկայեալ Բիւրաքիւն:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի չորեքշաբթի 8-12 և 3-5 եւ ժամադրու-
թեամբ:

Ձորեղարթի օրերը միջոց կ'ընտրուի վկայեալ աշխատանք միայն ձախ
մուտք վնասուած չի կայ:

ՀԱՍՑԷ.— Դամասկոսի փողոց, շիսիլի վայ, Հայ Կարօյի եկեղեցիի մօտ
Մրտավարի մեծ շէնք:

Խոգրակցութեան հասցե.— Փասք արիւր թիւ 691 Պէյրուս:

ՏՕԲԹ, ՄԻՋՐԱՆ Կ. ԲԵԺԵՆԱՆԻ

(Վկայեալ Ամերիկեան Համալսարանէն)
ՄԱՍՆԱԳԷՏ-ՎԻՐԱԲՈՅԺ

Կանանց արշանդի, ներքին, աչքի և վեներական հիւանդութեանց
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր իր տան դարձանագիտութեան մէջ. ժամը 8-12, 3-5
ՀԱՍՑԷ.— Կուրս փողոց, Թրամպի Ընկ. երկու կողմով, իր դարձանագիտ. ջր:

ԴԵՂԱՐԱՆ ՔԱԼԱՄԵԱՆ

ՈՒՆԷՄԸ ՕՐԻՆԵՐԱՅԻ ԴԻՄԵՅ
ՊԱՊ—ԷԼ—ՖԱՐԱՅ (ՀԱԼԷՊ)

Դեղարանի մէջ կը պատրաստին դիւրամաշելի զինքով եւ մեծ իւր-
նամով ամէն տեսակ դեղագրեւ. ալիսներուն մասնաւոր գեղջ. Եւրոպական
ամէն օրեր բժշկական ճիշտ ֆեմուրիւն՝ անկարողներուն համար, Բաղաքիս ծա-
նօր բժիշկներուն կողմէ: Կը գտնուի նաեւ միջոցաւորական առխաւանց մը,
ուր ամէն տեսակ ֆեմուրիւններ կը կատարուին:
Դիմեցէ՛ք եւ գտնուի մեզ:

165-16

ՉԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԵՊ—ԻՏՐՈՒ ԹԻԻ-18

Դիմեցէ՛ք մեր վաճառատներ ամէն տեսակ ձեռագործներու համար, ուր
պիտի գտնուի նոյն մեք մը, խիստ դիւրամաշելի զինքով: Չեռ Եւրոպայի
չեռ մեք գտնուի ձեռ անտեղեկ, կը բաւե անգամ մը այցելել համոզում մը
գոյացնելու համար:

165-2

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

ԽԱԶԱՏՈՒՐ ՔԻՐԻՔՅԵԱՆ

ԶԱՀԼԷ

Ամբողջ Սուրիոյ եւ արաւաքի մէջ հանցուած եւ սիրուած
ՄԻԵԿ ԵՐՈՒՆՍԵԿԻՍ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

Որ ամբողջ աշխարհի արուեստագետներուն ճշգրէ
Հետեւեալ պատուոյ նշաններուն արժանացած է:

1921ին ոսկի մետալ . Բարիզի Դոմիլեքէն՝ 180) արուեստագետներու մէջէն.
1924ին ոսկի մետալ . Բարիզի Դոմիլեքէն՝ 2200 արուեստագետներու մէջէն.
1925ին պղինձ մետալ . Բարիզի Դոմիլեքէն՝ 2255 արուեստագետներու մէջէն:

ՓՆՏՈՒՅԷ՛Ք	Արուեստի ամէն տեսակ ներդրումը ձգտելու գործունէութիւնը Զաւաւորուած գիտել	ԵՒ ԳՈՂ՝ ՊԻՏԻ ՄԱՊ.
Հասցե.— Փոթո—Խաչատուր. Օւհալէ		

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՏԻԿԻՆ ԱՐՄԵՆՈՒԶԻ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Մասնագէտ—Ուսուցչուհի ձեռագործութեան և կարի, պիտի դասախօսէ Գա-
լէնտեան գիւրուստայ մէթոդով՝ անտեղեկ և գործնական ձեռագործութիւն:
Հետեւող աշակերտները վեց ամսուան ընթացքին մէջ պիտի ուսանին
ձեռք և կարելի կը պատրաստէ նաեւ ամենանոր ճաշակով թայիօր և Թիւրքի
հիւրեր: Դիմեցէ՛ք դիւրամաշելի:
Նախ—Պաշարա Մալիկ Համամ Նազհա: